

Arbete i både Sverige och Danmark för olika arbetsgivare

På grund av de stora skillnaderna i nivåerna på ländernas arbetsgivaravgifter kan det vara svårt för en person som är bosatt i Sverige och arbetar för ESS i Lund att få ett extraupdrag hos en dansk arbetsgivare.

Beskrivning av hindret

Situationer där en person samtidigt arbetar i två eller flera länder inom EU/EES eller i Schweiz regleras i artikel 13 i förordning (EG) 883/2004. Arbetar personen en väsentlig del av arbetstiden i bosättningslandet ska han eller hon omfattas av lagstiftningen i det landet. En väsentlig del innebär 25 % av den totala arbetstiden (artikel 14.8 i förordning (EG) 987/09).

Om personen inte utför en väsentlig del av arbetet i bosättningslandet gäller att han eller hon ska

- omfattas av det lands lagstiftning där arbetsgivarens säte eller verksamhetsställe är beläget, om han eller hon är anställd av ett företag eller en arbetsgivare
- omfattas av det lands lagstiftning där arbetsgivarens säte eller verksamhetsställe är beläget, om han eller hon är anställd av två eller flera företag eller arbetsgivare, som har sina säten eller verksamhetsställen i ett enda medlemsland
- omfattas av det lands lagstiftning där företagets eller arbetsgivarens säte eller verksamhetsställe är beläget utanför det medlemsland personen är bosatt om han eller hon är anställd av två eller flera företag eller arbetsgivare som har sitt säte eller verksamhetsställe i två medlemsländer varav det ena är bosättningsmedlemslandet
- omfattas av det lands lagstiftning där personen är bosatt, om han eller hon är anställd av två eller flera företag eller arbetsgivare, varav minst två har sitt säte eller verksamhetsställe i olika medlemsländer utanför det medlemsland där personen är bosatt

Beslut om tillämplig lagstiftning fattas av behörig myndighet i bosättningslandet. Arbetsgivarna ska sedan betala in arbetsgivaravgifter till det land vars lagstiftning är tillämplig. Omfattas arbetstagaren exempelvis av svensk lagstiftning, och arbetar i Sverige och Danmark för olika arbetsgivare, ska både den svenska och den danska arbetsgivaren betala svenska arbetsgivaravgifter.

Eftersom nivån på svenska och danska arbetsgivaravgifter skiljer sig åt markant, där de danska avgifterna är betydligt lägre än de svenska, är danska arbetsgivare inte alltid intresserade av att anställa arbetstagare som samtidigt arbetar en väsentlig del för en arbetsgivare i Sverige.

Danmark och Sverige har sedan 2001 en bilateral överenskommelse (Öresundsöverenskommelsen) om undantag från lagvalsbestämmelserna i EU-förordningen. Ursprungligen gällde överenskommelsen den tidigare förordningen 1408/71. Motsvarande bestämmelser gäller nu även förordning 883/04 tills dess att en ny överenskommelse träffas.

De situationer som regleras i Öresundsöverenskommelsen är då personen har samma arbetsgivare och arbetar högst 50 procent i bosättningslandet. Den tillämpliga lagstiftningen kan då bestämmas till landet där arbetsgivaren finns. Överenskommelsen gäller även situationer då personen har ett förtroendeuppdrag i bosättningslandet.

Den nuvarande bilaterala överenskommelsen gäller alltså inte situationer då personen har olika arbetsgivare i Sverige och Danmark.

Exempel

En person som är bosatt i Sverige och anställd som forskare hos ESS i Lund vill ta ett extrauppdrag hos en annan, privat arbetsgivare i Danmark. Arbetar personen minst 25 procent av sin totala arbetstid i bosättningslandet Sverige skall han eller hon vara socialförsäkrad i Sverige. Arbetsgivaren i Danmark måste då betala svenska arbetsgivaravgifter.

Lösningsförslag

En revidering av Öresundsöverenskommelsen till att också innefatta situationer gällande olika arbetsgivare i Sverige och Danmark.